

Ice Atlas of the Northern Hemisphere. Hydrographic Office, publication no. 550. Udgivet af Hydrographic Office, United States Navy under the authority of the Secretary of the Navy. Washington 1946.

Dette isatlas er både i sit anlæg og i sin størrelse (udslået måler det 125×85 cm) af stort omfang. Ligesom det tyske isatlas er det påbegyndt under krigen, idet arbejdet begyndtes i 1942 under ledelse af dr. Weaver i samarbejde med American Geographical Society. Den her foreliggende udgave er sådan set at betragte som en foreløbig udgave, idet det er meningen stadig at fortsætte arbejdet og føre kortene a jour. Det er først og fremmest beregnet på praktisk brug, og isen inddeles derfor efter mulighederne for besejling og ikke efter oprindelse. Kortene skelner således mellem 5 typer af is:

1. Permanent polar pack, inaccessible to navigation.
2. Unnavigable sea and land-fast ice, occasionally penetrable by powerful icebreakers.
3. Generally unnavigable sea and land-fast ice. Icebreaker assistance normally required, although at times penetrable by heavily built vessels.
4. Sea and land-fast ice generally navigable by heavily built vessels.
5. Sea and land-fast ice generally navigable by unreinforced vessels.

En kortserie for hver af årets måneder viser udbredelsen af havisen på den nordlige halvkugle, desuden findes specialkort over floedernes og indsøernes isforhold. Kort i stor målestok viser isforholdene for området omkring New Foundlands Bankerne, for Østersøen, Sorte Havet, Hvide Havet og for Okhotske Hav. Af stor værdi er også kort over de ekstreme grænser for is i perioden 1898—1938. En række detaillerede skemaer angiver besejlingsforholdene for de forskellige havne og fjorde indenfor områderne. Bagest i værket findes en omfattende bibliografi.

Med sin rigdom af oplysninger er det her foreliggende atlas også af den største værdi for den arbejdende geograf. Så vidt det kan kontrolleres, er kortene pålidelige, og litteraturlisten viser også, at man har været fortrolig med forskellige landes litteratur. Det er det mest omfattende og detaillerede af de til dato foreliggende isatlas, og det vil være af stor værdi ikke alene for studiet af arktiske områder, men også for mere omfattende regionale geografiske stu-

dier. Blot må man håbe, at det store materiale fra krigstidens is-recognosceringer og efterkrigstidens talrige flyvninger over de polare områder inden alt for længe må blive tilgængelig for geografer gennem en ny udgave af værket. *Børge Fristrup.*

Bibliography on Ice on the Northern Hemisphere. Hydrographic Office, pub. no. 240. Washington 1945.

Ovenstående bibliografi er at betragte som et tillæg til det store amerikanske isatlas og indeholder 1700 bogtitler, ordnet efter geografisk område samt en indholdsfortegnelse ordnet efter emne og geografiske navne. Ialt 179 sider. Bortset fra den amerikanske litteratur er bibliografien gennemgående kun ført op til 1940. Literaturopgivelserne er fyldige og pålidelige, og værket er en yderst nyttig oversigt for geografer. *Børge Fristrup.*

Atlas der Eisverhältnisse des Nordatlantischen Ozeans und Übersichtskarten der Eisverhältnisse des Nord- und Südpolargebietes. Udgivet af Deutsches Hydrographisches Institut ved prof. dr. J. Büdel. Hamburg 1950.

Dette isatlas er oprindeligt fremstillet under krigen til brug for militære operationer, men hele oplaget, klichéer m. v. gik tabt under et luftangreb i 1944; den foreliggende udgave er derfor revideret 1945—47. Værket indeholder en kort indledning, der søger at karakterisere de forskellige istyper, ordnet dels efter deres oprindelse (flodis, gletscheris, havis m. v.), dels efter mere geografiske principer. Indledningen ender med en ganske kort bibliografi, der dog er af ringe værdi, da den er meget ufuldstændig, den indeholder i al væsentlig kun tyske afhandlinger, medens engelske og amerikanske værker så at sige mangler, af danske er kun nævnt Speerschneider, medens f. eks. Lauge Kochs East Greenland Ice ikke er medtaget, og af russiske forfattere er kun nævnt Subow.

Derpå følger kortene, som dækker perioden 1919—43. I 12 kort angives isudbredelsen i det nordatlantiske område for årets måneder, og et 13ende kort viser istypernes forekomst; tilsvarende kort findes for hele det cirkumpolare område. Kortene angiver is-sandsynligheden, idet man her skelner mellem „seltenes Vorkommen“ (0—20 % sandsynlighed for is), „öfteres Vorkommen“ (20—50 %) og „häufiges Vorkommen“ (50—100 %).

Kortene virker gennemgående pålidelige, selv om man hist og her kan påvise fejl, og der er ikke altid overensstemmelse mellem kortene for det nordatlantiske område og kortene over det